

Google weet alles

door Rudi Buis en Dylan de Gruijl

DEN HAAG (GPD) - Google weet meer over zijn gebruikers dan de gebruikers zelf ooit kunnen vermoeden. Google weet wat we doen, zelfs wat we denken. Hoe zorgelijk is dat?

Wilfred van Roij zucht eens diep als hij de almacht van Google moet schetsen. De oud-rechercheur digitale opsporing kan putten uit een arsenaal aan voorbeelden. „Ik geef maar een uitspraak van de oprichters: 'In de toekomst kan iedereen die 21 jaar wordt maar beter zijn naam veranderen'." Wat hij bedoelt: jongeren die voor het eerst serieus gaan solliciteren, kunnen lelijk worden verrast als hun werkgever ze natrekt op internet. „Je verleden is via Google snel bekend", weet Van Roij, sinds kort werkzaam bij Com-Connect, dat is gespecialiseerd in informatiebeveiliging. „Profielen, filmpjes; alles wat je op internet hebt gedaan kan worden opgezocht. Tja, en op internet kun je niet gummen." Google, veruit de grootste zoekmachine ter wereld, bouwt aan een imperium dat griezelig aandoet. Alleen in Nederland wordt al bijna 95 procent van alle zoekopdrachten uitgevoerd met Google. Maar het er is ook: Google Earth, dat satellietbeelden van elke uithoek op aarde toont, e-mailservice G-mail, chat-dienst Google Talk en Blogger voor internetdagboeken, Google Books zoekt digitale boeken en Google News nieuws waarin jij interesse hebt. En het aanbod groeit per dag. Dat is op het eerste oog een zegen voor de internetter. Er zit echter een 'maar' aan de mogelijkheden van Google. Alle ingevulde zoektermen, e-mails en andere informatie wordt samen met het internetadres van de gebruiker twee jaar bewaard. Google weet dus wat we willen, zelfs wat we denken.

„Door het combineren van hun informatie met die van marketingbureaus kan Google heel veel van je achterhalen", zegt Jan van Dijk, hoogleraar nieuwe media aan de Technische Universiteit Twente. „Je identiteit, maar nog veel meer. Vooral trefwoorden zijn uitermate privacygevoelig." Die privacy-gevoeligheid baart steeds meer politici en privacybeschermers zorgen. Vorige week raakte Google nog in een ruzie verwickeld met de Europese Commissie over het idee om gegevens die internetadvertentiebedrijf DoubleClick had verzameld over internetters, te verkopen aan bedrijven. Daarmee schendt Google de Europese privacyregels, vindt de EU. Daarnaast waarschuwde het Korps Landelijke Politie zijn rechercheurs deze week voor een ander probleem: de politie laat via zoekmachines onbedoeld sporen achter waar criminelen gebruik van maken. Hoogleraar Van Dijk vindt de trend zorgelijk. „Met igoogel en my.yahoo kan je je eigen startpagina instellen door allerlei persoonlijk gegevens in te voeren. Daar zijn ze dol op, want dat is goud waard voor bedrijven. Je moet je bedenken dat ze elk trefwoord dat jij intikt en elke link die jij aanklikt bewaren. Juist die trend is gevaarlijk, want men weet het niet of denkt: ik heb toch niets te verbergen." De schrik komt volgens Van Dijk later, als bijvoorbeeld plotseling een hypotheek of lening wordt geweigerd. „Al die gegevens die je op internet gooit, krijg je als een boemerang terug. Als ze bijvoorbeeld zien dat je de laatste tijd veel geld hebt uitgegeven kan een lening worden geweigerd. Ze weten veel meer dan het Bureau Krediet Registratie (BKR) niet eens heeft." „Ik ben bang", zegt Van Dijk, „dat het helemaal uit de hand loopt. Er moet betere wetgeving komen. Trefwoorden zijn inhoudelijke communicatie. Net zoals de inhoud van mails niet door particuliere instanties gelezen mogen worden, moet dat ook gelden voor trefwoorden. Die zouden ook moeten vallen onder het briefgeheim. Dat is één van de zwakke plekken in de wet en dat moet de politiek dus regelen." Volgens het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) worden trefwoorden in de praktijk al behandeld als inhoudelijke communicatie als die zijn gekoppeld aan het IP-adres - het unieke nummer van de computer. Maar in de wet is dat niet duidelijk vastgelegd. Toch vindt ook het CBP dat Google de trefwoorden veel te lang bewaart. „Ze moeten nut en noodzaak uitleggen waarom ze die langer dan een seconde bewaren", aldus een woordvoerder.

Google spreekt binnenkort weer met de gezamenlijk privacywaakhonden in Europa over het conflict. Peter Fleisch, de Europese privacy-chef, verwacht daar uit te komen. „Juist door de informatie maanden te bewaren kunnen we patronen herkennen in internetfraude en identiteitsdiefstal door criminelen en daartegen optreden. Dat is een wereldwijd probleem en daarom hebben wij één wereldwijd privacybeleid."

Googol

Google is een variant op het woord 'googol', wat in de wiskunde synoniem staat voor een één met

honderd nullen. Dat getal geeft de missie aan van Google, opgericht in 1998: alle informatie van de wereld toegankelijk maken.

Google is met een marktaandeel van 94 procent de meest gebruikte zoekmachine van Nederland, blijkt uit het meest recente onderzoek dat dateert uit maart. De zoekmachine van Ilse volgt op een tweede plaats. Slechts twee procent van de internetters gebruikt Ilse het vaakst voor het opzoeken van informatie. Via Google kunnen gebruikers zoeken in meer dan 8 miljard webpagina's en meer dan 880 miljoen afbeeldingen.

Oprichters Larry Page en Sergey Brin brachten het bedrijf in augustus 2004 naar de beurs. Ze werden daardoor in één klap miljardair. Bij het bedrijf werken bijna 11.000 mensen. De winst van het bedrijf steeg in het eerste kwartaal van 2007 met 69 procent tot één miljard dollar. De omzet groeide met 63 procent naar 3,66 miljard dollar.